



Region

Województwo warmińsko-mazurskie leży w północno-wschodniej części Polski. Składa się z historycznych krain Warmii, Mazur i Powiśla. Z uwagi na swoje walory przyrodnicze uważane jest za jeden z najpiękniejszych regionów Polski.

Województwo warmińsko-mazurskie jest czwartym co do wielkości regionem Polski o powierzchni ponad 24 tys. km kwadratowych.

Podział administracyjny: 116 gmin, 19 powiatów. Stolica regionu: Olsztyn (ponad 170 tys. mieszkańców), inne miasta: Elbląg (130 tys. mieszkańców), Ełk (60 tys.). 29,9 % powierzchni województwa zajmują lasy, 6% wody, 46,3 % użytki rolne.

Województwo warmińsko-mazurskie zamieszkuje ponad 1,4 miliona osób.

Najwięcej mieszka w powiecie olsztyńskim (112.440 osób), ostródzkim (105.604) i iławskim (89.908).

Najmniej w powiecie węgorzewskim (23.738 osób), gołdapskim (27.062) i nidzickim (33.971).

Gęstość zaludnienia jest najniższa w Polsce – 59 osób na km kwadratowy (Polska – 122). Najbardziej zróżnicowany etnicznie region Polski, liczne mniejszości narodowe: Ukraińcy (ok. 80.000 osób), Niemcy (20.000), Romowie, Białorusini i in.

Warunki przyrodnicze (krótki okres wegetacji, konfiguracja terenu i zróżnicowanie gleb) stawiają przed rolnictwem województwa wymóg wysokiego poziomu uzbrojenia technicznego i powodują, że jednostkowe koszty produkcji rolniczej są wyższe, dochodowość natomiast mniejsza niż w innych regionach kraju.

Wody w województwie zajmują 6,0% powierzchni, co stanowi 18,2% ogólnej powierzchni wód w kraju. Gospodarka rybacka odgrywa w województwie dużą rolę i rozwija się w trzech kierunkach: gospodarki jeziorowej, gospodarki stawowej i rzecznej. Rybactwo morskie prowadzone jest na wodach Zalewu Wiślanego.

Rolnictwo w regionie produkuje i przetwarza na skalę rynkową głównie zboża (79,4% powierzchni zasiewów) i ziemniaki (3,8%). Hoduje się głównie drób, trzodę chlewną, bydło, konie i w niewielkim procencie owce.

Województwo warmińsko-mazurskie, jako jedno z najmniej zanieczyszczonych regionów kraju, objęte jest programem Zielonych Płuc Polski. Główne działy gospodarki to produkcja zdrowej żywności, przemysł drzewny, proekologiczna gospodarka leśna, ekoturystyka, produkcja opon, maszyn i urządzeń – gdzie stosuje się czyste technologie przemysłowe i korzysta z odnawialnych źródeł energii.

Dominuje produkcja artykułów spożywczych i napojów (ok. 32,2% produkcji sprzedanej w przemyśle), produkcja mebli (ok. 14,3%), produkcja maszyn i aparatury elektrycznej (ok. 4,3%), produkcja odzieży i wyrobów futrzarskich (ok. 1,6%). 42,5 % produkcji krajowej wyrobów gumowych pochodzi z Olsztyna, gdzie zlokalizowana jest fabryka opon.

Produkt krajowy brutto na jednego mieszkańca województwa warmińsko-mazurskiego wynoszący 16 504 zł jest niższy niż średnio w Polsce (21 366 zł) i kształtował się na koniec 2002 roku na poziomie 77% średniej dla Polski.





Gospodarka

Nauka

Olsztyn, stolica regionu, jest liczącym się w Europie ośrodkiem rozwoju przemysłu mleczarskiego. Znajdują się tu uniwersyteckie Instytuty Rozwoju Mleczarstwa, Instytut Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności PAN – Oddział Nauki o Żywności, Centrala Polskiego Komitetu Międzynarodowej Federacji Mleczarskiej FIL/IDF. Uniwersytecki Wydział Ochrony Środowiska i Rybactwa, stacja badawcza PAN i ośrodki zarybieniowe to również liczący się potencjał badawczy rybactwa śródlądowego. W regionie funkcjonuje 9 szkół wyższych, na których w roku akademickim 2004/2005 studiowało (łącznie z cudzoziemcami) 61 353 studentów. Największą uczelnią regionu jest Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, który kształci ponad 30 tys. studentów. Pracuje tu około 1720 nauczycieli akademickich, z których 213 posiada tytuł naukowy profesora, a kolejnych 215 stopień naukowy doktora habilitowanego. Z 14 wydziałów uczelni 7 ma pełne prawa akademickie, czyli uprawnienia do nadawania stopni naukowych doktora habilitowanego – w 16 dyscyplinach naukowych. W skali kraju UWM ma największe po Politechnice Warszawskiej osiągnięcia we wdrażaniu wynalazków i osiągnięć prac badawczo-rozwojowych. Ponad 8% mieszkańców województwa legitymuje się wyższym wykształceniem.

Surowce naturalne

Kopaliny budowlane – kruszywo naturalne, piaski kwarcowe do produkcji cegły wapienno-piaskowej i betonów komórkowych, surowce ilaste do produkcji ceramiki budowlanej i kruszywa lekkiego. Kopaliny znajdujące zastosowanie w rolnictwie – kreda jeziorna i torf. Kopaliny przydatne w lecznictwie – borowina (okolice Górowa Iławeckiego, Barcian i Gołdapi).

Rolnictwo

Użytki rolne stanowią 46,3% powierzchni województwa (w tym grunty orne 33,4%, łąki 7,5%, pastwiska 7,5%, sady 0,1%). Lasy zajmują 29,9% powierzchni.

Prawie wszystkie gospodarstwa rolne są we władaniu prywatnym. Obszar przeciętnego gospodarstwa indywidualnego jest dość duży i wynosi 14 ha. Odsetek gospodarstwa o powierzchni ponad 20 ha (14,5%) zdecydowanie przewyższa średnią krajową.

Rolnictwo w regionie produkuje i przetwarza na skalę rynkową głównie zboża (79,4% powierzchni zasiewów) i ziemniaki (3,8%). Hoduje się głównie drób, trzodę chlewną, bydło, konie i w niewielkim procencie owce.

Kierunki rozwoju

Przyjęta przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego strategia rozwoju społeczno-gospodarczego zakłada, że zasobność regionu będzie zależała od postępu w trzech podstawowych dziedzinach gospodarczych: rolnictwie, gospodarce turystycznej i przemyśle o technologiach przyjaznych środowisku. Rozwojowi tych dziedzin służą liczne fundusze Unii Europejskiej wykorzystywane przez województwo.





Turystyka

Warmia i Mazury to region o wybitnych walorach turystycznych i rekreacyjnych. Nazywany jest krainą tysiąca jezior, choć jest ich ponad dwukrotnie więcej. Największe jeziora to Śniardwy (113,8 km²) i Mamry (104,4 km²). Najgłębsze to Wukśniki (68m), Babięta Wielkie (65m), Piłakno (56,6m) i Ełckie (55,8m). Część tych jezior, spięta kałami i rzekami, tworzy wielokilometrowe szlaki wodne. Najbardziej znany to Kanał Elbląski z systemem pochylni umożliwiających podróż statkiem po... łądzie.

Bogactwem województwa są lasy i puszcze zajmujące prawie 30% jego powierzchni z licznymi parkami krajobrazowymi i rezerwatami przyrody.

Piękno naturalnego krajobrazu dopełniają dzieła rąk ludzkich: świetnie zachowane zamki gotyckie, kościoły i pałace. Z listy 100 niezwykłych zabytków Polski, jaką przygotował dziennik „Rzeczpospolita”, 16 znajduje się na Warmii i Mazurach. Atrakcje turystyczne sprawiają, że region odwiedza rocznie średnio 5 milionów turystów, a co piąty turysta przybywa z zagranicy. Do ich dyspozycji jest ponad 34 tys. miejsc noclegowych.

Rzesze turystów przyciągają Pola Grunwaldzkie, na których w 1410 r. sprzymierzone wojska polsko- litewskie rozbiły potęgę krzyżacką. W kolejne rocznice tego wydarzenia odbywają się tu pokazy przybliżające ducha tamtych lat i rycerską kulturę. Dużym zainteresowaniem cieszą się ruiny dawnej kwatery Hitlera w Gierłozie k. Kętrzyna, a także Muzeum Budownictwa Ludowego w Olsztynku.

Podróżując po Warmii i Mazurach, powinniśmy mieć świadomość, że ścierały się tu wpływy polskie, niemieckie, litewskie, ukraińskie i rosyjskie. Sama nazwa Warmia pochodzi od pruskiego plemienia Warmów, a nazwa Mazury od osadników z Mazowsza.

Na przestrzeni wieków powstawały potężne warownie krzyżackie, zamki biskupów i kapituły warmińskiej oraz wiele budowli kultu religijnego (m.in. sanktuaria katolickie w Świętej Lipce i Gietrzwałdzie). Jeżeli ktoś zatęskni za klimatem XIX-wiecznej mazurskiej wsi, może udać się do muzeum etnograficznego w Olsztynku lub Węgorzewie. Zabytek techniczny stanowi natomiast Kanał Ostródzko-Elbląski. Piętnem II wojny światowej i posępną pamiątką po hitlerowcach jest Wilczy Szaniec, jedna z najsłynniejszych kwater Adolfa Hitlera. Ale Mazury to przede wszystkim region idealny do wypoczynku na łonie przyrody. Żeglarze upodobali sobie Wielkie Jeziora Mazurskie, z których najbardziej rozległy akwen tworzy jezioro Śniardwy. Tereny te mają sporo do zaoferowania również w zimie - łowienie ryb w przerębłach czy kuligi będą z pewnością niezapomnianą przygodą. Jedną z największych atrakcji turystycznych okolic Elbląga jest Kanał Elbląski (Der Oberlandische Kanal - stara nazwa). Ten wspaniały zabytek - o walorach zarówno technicznych, jak również krajoznawczych - znany jest także jako Kanał Elbląsko-Ostródzki. Całkowita długość drogi wodnej wynosi 144,3 km, a znaczna jej część przebiega przez wyjątkowo urokliwe okolice





Atrakcyjność Inwestycyjna

Województwo warmińsko-mazurskie niewątpliwie należy do jednych z najbardziej atrakcyjnych pod względem turystycznym rejonów Polski. Warmia i Mazury, nazywane też "Krajiną Tysiąca Jezior", stanowią również interesujące miejsce dla inwestorów. Siłą napędową gospodarki województwa jest turystyka, choć można wymienić jeszcze inne dziedziny rozwoju.

Wiodące dziedziny gospodarki:

- produkcja zdrowej żywności,
- przemysł drzewny,
- produkcja maszyn i urządzeń – gdzie stosuje się czyste technologie przemysłowe i korzysta z odnawialnych źródeł energii,
- proekologiczna gospodarka leśna,
- ekoturystyka.

Dominuje produkcja artykułów spożywczych i napojów (ok. 32,2% produkcji sprzedanej w przemyśle), produkcja mebli (ok. 14,3%), produkcja maszyn i aparatury elektrycznej (ok. 4,3%), produkcja odzieży i wyrobów futrzarskich (ok. 1,6%). 42,5 % produkcji krajowej wyrobów gumowych pochodzi z Olsztyna, gdzie zlokalizowana jest fabryka opon. W województwie warmińsko-mazurskim zarejestrowano w systemie REGON 108 910 podmiotów gospodarczych. Wśród nich dominuje sektor prywatny – 94%. Produkcja sprzedana przemysłu w regionie miała wartość 15,8 mld zł, co daje 11 miejsce wśród 16 województw. Udział sektora prywatnego w produkcji sprzedanej przemysłu to 86%. Wśród ogólnej liczby podmiotów gospodarczych 76,3% zakładów prowadzą osoby fizyczne, 0,7% spółdzielnie, 10,9% spółki prawa handlowego. Zaledwie 0,056% ogółu przedsiębiorstw to przedsiębiorstwa państwowe.

Kierunki rozwoju

Przyjęta przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego strategia rozwoju społeczno-gospodarczego zakłada, że zasobność regionu będzie zależała od postępu w trzech podstawowych dziedzinach gospodarczych:

- rolnictwie,
- gospodarce turystycznej,
- przemyśle o technologiach przyjaznych środowisku.

Rozwojowi tych dziedzin służą liczne fundusze Unii Europejskiej wykorzystywane przez województwo. Tylko w ramach funduszy strukturalnych na lata 2007-2013 na Warmię i Mazury trafi w najbliższych latach 182 miliony euro.

Aby zachęcić przedsiębiorców do nowych inwestycji, lokalne urzędy i banki, możliwie jak najlepiej starają się ułatwić drogę do realizacji założonych celów. Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego dokłada wszelkich starań, aby przyczynić się do wzmocnienia regionalnej gospodarki. W tym celu zabezpieczono również odpowiednie środki pożyczkowe i poręczeniowe.

